

Lasten kerhotoiminnan ohjaus

Kiimingin malli

OULU

4H

POPLi
Pohjois-Pohjanmaan
Liikunta ja Urheilu ry

Yhdistyksistä
hyvinvointia

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseuturahasto

Lasten kerhotoiminnan kehittäminen Kiimingissä – Joustavalla yhteistyöllä onnistumisiin

Kiiminkijoen koululla oli jo pidempään etsitty ratkaisua alakouluikäisten kerhotoiminnan haasteisiin. Oppilaat ovat pitäneen toisilleen onnistuneesti välituntikerhoja jo muutaman vuoden ajan, mutta iltapäiviin kerhotoimintaa on ollut haasteellista saada ohjaajapulaa vuoksi.

Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n Yhdistyksistä hyvinvointia -hanke, Kiiminkijoen koulu, Kiimingin lukio ja 4H lähtivät syksyllä 2020 ratkomaan tätä haastetta yhdessä. Keskustelujen pohjalta syntyi ajatus ns. Kiimingin mallista, jonka toteutus näki päivänvalon maaliskuussa 2021.

Kiimingin malli

Kiimingin lukion vapaavalintaisten kurssien valikoimaan rakennettiin 2 opintopisteen laajuinen *Lasten kerhotoiminnan ohjaus* -kurssi. Kurssin kokonaiskesto tunteina on 28-29 h. Kurssi muodostuu ohjaajakoulutuksesta (13-14 h) sekä käytännön harjoittelusta (12 h), jossa opiskelija toimii kerhonohtajana 9-12 kerhokertaa kurssin aikana. Kurssiin on laskettu lisäksi 3 tuntia kerhojen markkinointiin ja kerhokertojen suunnitteluun.

Ohjaajakoulutuksen järjestävät Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry sekä paikallinen 4H -yhdistys yhdessä. Ohjaajakoulutuksen sisältöinä ovat 4H:n Osaava kerhonohtaja -koulutus (7h) ja joko Olympiakomitean Lasten Liike - ohjaajakoulutus (6h) tai 4H:n Osaava kerhonohtaja 4H toiminnassa -koulutus (7 h). Jälkimmäisen koulutuksen pohjalta tulevat ohjaajat saavat siis lisäkoulutusta joko liikuntakerhon tai muiden kerhojen (esim. askartelukerhon) vetämiseen.

Lukiolainen voi toimia kerhonohtajana yksin tai parin kanssa. Molempien ohjaajien on kuitenkin suoritettava *Lasten kerhotoiminnan ohjaus* -kurssi. Kerhojen teemat voivat olla joko ohjaajien itsensä ideoimia tai alakoululaisten toiveisiin perustuvia.

Kurssiin sisältyvästä kerhon ohjaamisesta lukiolainen ei saa palkkaa, mutta kurssiin kuuluvan tuntimäärän täytyttyä voi ohjaaja jatkaa koulun kerhon ohjaamista myös palkkaa vastaan. Esimerkiksi Kiimingissä päädyttiin malliin, jossa uusia kerhonohtajia koulutetaan aina alkuvuodesta. Näin ollen kevään kerhot ovat osa *Lasten kerhotoiminnan ohjaus* -kurssia ja halutessaan ohjaaja voi jatkaa kerhon vetämistä syyslukukaudella korvausta vastaan.

Mikäli käy niin, että lukiolainen käy ohjaajakoulutuksen, mutta kerho ei syystä tai toisesta käynnisty, saa lukiolainen merkinnän, että on suorittanut puolikkaan kurssin. Koulutuksen suorittaneet ohjaajat saavat myös koulutuksesta todistuksen.

Kokemuksia

Kiimingissä saatiin ensimmäisen kurssin myötä käyntiin kolme kerhoa: kaksi liikuntakerhoa sekä kokkaus- ja askartelukerho, joihin osallistui yhteensä reilut viitisenkymmentä lasta. Kaikkien pilottiin osallistuneiden kokemukset ovat olleet positiivisia ja toimintaa halutaan jatkaa myös ensi vuonna.

Kerhonohjaajanuorten kokemuksia:

- *Mielestäni kerhoa kannattaa ehdottomasti jatkaa, mikäli kävijöitä vain on. Minulla on innostusta ja motivaatiota ohjata liikuntakerhoa, ja lapsien mielestä olen mukava ohjaaja, joten se vain kannustaa jatkamaan. Ohjauksen ansiosta saan hyvää työkokemusta sekä vahvempia ominaisuuksia tulevaa ajatellen. Ohjaus on myös ikään kuin harrastus, jossa voin olla lapsille ja itselleni iloksi tärkeän asian, eli liikunnan, kautta.*
- *Itse olen ehdottomasti sitä mieltä, että kannattaa jatkaa, koska lapset ovat olleet innoissaan.*
- *Koulutus oli monipuolinen ja tehokas.*
- *Ehdottomasti kannattaa jatkaa! Tämä on opettavainen ja mahtava kokemus, toivottavasti jatkossa useampikin opiskelija innostuisi tästä. Kyllähän tämä aikaa ja sitoutumista vähän vaatii, mutta tämä on sen arvoista.*
- *Kerhossa olen onnistunut juttelemaan ja kyselemään paljon kuulumisia lapsilta ja he ovatkin innokkaasti kertoneet juttujaan minulle. Meillä on ollut hyvä ryhmähenki eli mitään konflikteja ei ole ollut.*

Mukana olleiden organisaatioiden edustajien kokemuksia:

Kerhoihin on ollut tulossa innokkaasti lapsia ja palaute kerhoista on ollut todella positiivista. Tulemme ehdottomasti jatkamaan kokeiluamme tulevanakin vuonna.

Tomi Molin, Kiiminkijoen koulun rehtori

Osallistuminen pilottihankkeeseen on tuonut opiskelijoille mahdollisuuden kehittää omia ohjaustaitojaan ja antaa tulevaisuudessa mahdollisuuden saada tuloja ohjaustyöllä. Nyt kurssilaiset saavat palkaksi pilottihankkeessa kouluttautumisesta ja kerhojen ensimmäisistä vetämiskerroista kurssisuorituksen. Toivottavasti kokemus on mukana ohjaamassa opiskelijoita jatkossa, kun he miettivät urahaaveitaan. Kaikki osapuolet (PoPLi ry, 4H ja koulut) olivat kyllä todella yhteistyökykyisiä ja joustavia, ja oli mukavaa yrittää saada pilottihanke pystyyn.

Pia Räsänen, Kiimingin lukion rehtori

Kerhotoiminta ja ohjaajakoulutukset ovat 4H:n perustoimintaa, siksi tähän malliin yhteistyökumppaniksi pääseminen on meistä erittäin hienoa! Nuoret ohjaajat ovat kerhotoiminnassamme erittäin tärkeässä roolissa. He kasvavat tuetusti ohjaajuuteen ja saavat samalla tärkeää työkokemusta. Samalla nuoret ohjaajat ovat esikuvia kerholaisille, joista kasvaa myöhemmin mahdollisia uusia ohjaajia.

Heli Hietala, aluejohtaja, 4H

Kerhonohjaajakoulutus ja kerhon pitäminen lukiokurssina on mielestäni hyvä, sillä oppilaat saavat turvallisen ja suunnitellun kosketuksen työelämään. Kerhojen pitäminen vahvistaa nuorten vuorovaikutustaitoja, vastuunottamista ja arjen aikataulun suunnittelua. Kerhojen pitäminen vaatii avoimuutta, uteliaisuutta ja halua kehittyä vuorovaikutussuhteissa. Se vaatii myös erilaisuuden ymmärtämistä ja hyväksymistä. Kerhonohjaajat ovat esimerkki kerholaisille. Toiveena on, että ohjaajat huomioivat kerholaiset myös kerhojen ulkopuolella. Tällaisella pilotilla saadaan nuoria järjestötoiminnan piiriin ja se on monelle ensikosketus työelämään. Myös ohjaajapulaan saatiin apua. Mielestäni tätä kokeilua kannattaa ehdottomasti jatkaa.

Anne Huhtala, toiminnanjohtaja, Kiimingin 4H

Yhdistyksistä hyvinvointia -hankkeen keskeinen idea on auttaa yhdistyksiä ja kuntia luomaan uudenlaisia palveluita ja toimintoja, jotka hyödyttävät alueen asukkaita. Kiimingin kerhotoiminnan kehittäminen sopi siis mainiosti tähän kuvioon. Yhteistyö Kiiminkijoen koulun, Kiimingin lukion ja 4H:n kanssa oli koko projektin ajan toimivaa ja kaikilla oli kova tahto saada onnistumisia aikaan. Ilman upeita nuoria kerhonohjaajia se ei kuitenkaan olisi ollut mahdollista.

Mikko Männistö ja Heidi Similä,
PoPLi ry:n Yhdistyksistä hyvinvointia -hanke

Kiinnostuitko?

Haluaisitko kuulla lisää tai miettiä yhdessä, miten Kiimingin mallin mukaista kerhotoimintaa voisi lähteä käynnistämään omassa kunnassasi, koulussasi tai kerhossasi?

Esitteen suunnittelu ja taitto: Heidi Similä